

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

ДРУГА СЕКЦІЯ

СПРАВА РЯБИЧ проти УКРАЇНИ

(заява № 3445/03)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

4 жовтня 2005 року

Це рішення стає остаточним відповідно до умов, зазначених у § 2 статті 44 Конвенції. Воно може підлягати редакційним виправленням.

У справі Рябич проти України,

Європейський суд з прав людини (друга секція), засідаючи палатою до складу якої увійшли:

п. Ж. П. Коста /J.-P. COSTA/, *голова*,
п. І. Кабрал Баррето /I. CABRAL BARRETO/,
п. К. Юнгвірт /K. JUNGWIERT/,
п. В. Буткевич /V. BUTKEVYCH/,
п. М. Угрехелідзе /M. UGREKHELIDZE/,
п. А. Мулароні /A. MULARONI/,
п. Е. Фура-Сендстрьом /E. FURA-SANDSTRÖM/, *судді*,

та п. С. Долле /S. DOLLÉ/, *секретар секції*,

після обговорення у нарадчій кімнаті, що відбулося 13 вересня 2005 року, виносить таке рішення, що було прийняте того ж дня:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа порушена проти України за заявою (№ 3445/03), поданою до Суду проти України громадянином України Василем Івановичем Рябичем (далі – заявник) 14 січня 2003 року відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав і основних свобод людини (далі – Конвенція).

2. Уряд України (далі – Уряд) був представлений його Уповноваженим пані Валерією Лутковською, Міністерство юстиції України.

3. 12 листопада 2003 року, друга секція прийняла рішення комунікувати цю заяву Уряду. Згідно з положеннями § 3 статті 29 Конвенції Суд вирішив одночасно розглянути справу по суті та питання про її прийнятність.

ЩОДО ФАКТІВ**I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ**

4. Заявник народився 1951 року та проживає у м. Новоградівка, Україна.

5. Рішеннями від 25 лютого 2002 року суд м. Новоградівки задовільнив позов заявника, поданий проти його колишнього працедавця шахти «1/3 Новоградівська» (державне акціонерне

товариство) щодо виплати заборгованості по заробітній платі та наказав останньому виплатити заявнику суму в розмірі 5 368,56 грн.¹

6. Через те, що це судові рішення залишалися невиконаними, заявник оскаржив бездіяльність Новоградівського відділу державної виконавчої служби у суді цього населеного пункту.

7. Рішенням від 14 червня 2002 року суд відхилив скаргу заявника через необґрунтованість. Суд зауважив, що на банківські рахунки шахти було накладено арешт і що заявника було включено до списку кредиторів під номером 1752, а також поінформував заявника, що вимоги кредиторів будуть виконані у порядку черги по мірі того, як на рахунки підприємства-боржника будуть поступати кошти. До того ж, суд послався на ухвали Донецького обласного арбітражного суду від 30 серпня 2000 року та 14 травня 2001 року, що наказували державній виконавчій службі продати майно шахти через процедуру банкрутства, яка тривала.

8. Заявник оскаржив це рішення у Донецькому обласному апеляційному суді, який своєю ухвалою від 2 вересня 2002 року підтвердив рішення, що розглядалося. Далі заявник подав касаційну скаргу до Верховного Суду України, який своєю ухвалою від 28 січня 2003 року відмовив в перегляді судового рішення та ухвали, що оскаржувалися, не виявивши жодних ознак невірності застосування національного законодавства.

9. Ухвалою від 23 грудня 2002 року, Донецький обласний господарський суд наказав Новоградівському відділу державної виконавчої служби накладати арешт на банківські рахунки шахти-боржника.

10. У лютому 2003 року, шахта «1/3 Новоградівська» та багато інших були об'єднані в одне державне підприємство «Селидіввугілля». Ухвалою від 18 грудня 2003 року, суд Новоградівки виніс рішення про передачу їх зобов'язань їхньому наступнику – «Селидіввугілля».

11. У лютому і травні 2004 року, заявник отримав всю належну йому суму відповідно до судового рішення від 25 лютого 2002 року. Рішенням від 13 травня 2004 року, державний виконавець закрити виконавче провадження щодо виконання вищезгаданого рішення.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

12. Відповідне національне законодавство зазначено у рішенні *Ромашов проти України* (заява № 67534/01, від 27 липня 2004 року).

¹1. приблизно 876 євро

ЩОДО ПРАВА

I. ПРИЙНЯТНОСТЬ СКАРГИ

13. Заявник скаржився на тривале невиконання судового рішення, винесеного на його користь. Він вважає, що заявлена ситуація порушує його право на справедливий розгляд упродовж розумного строку та на повагу до його майна, а також вважає це обмеженням і перешкодою його праву на гідний життєвий рівень. Заявник посилається на § 1 статті 2, § 1 статті 4 та § 1 статті 6 Конвенції, а також на статтю 1 Протоколу № 1, що процитовані у відповідних частинах:

§ 1 Стаття 2

« 1. Право кожного на життя охороняється законом. (...) »

§ 1 Стаття 4

« 1. Ніхто не може триматися в рабстві або в підневільному стані. (...) »

§ 1 Стаття 6

«Кожен при вирішенні питання щодо його цивільних прав та обов'язків (...), має право на справедливий і відкритий розгляд упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом»

Стаття 1 Протоколу № 1

«Кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений свого майна інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом або загальними принципами міжнародного права.

Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які, на її думку, є необхідними для здійснення контролю за користуванням майном відповідно до загальних інтересів або для забезпечення сплати податків чи інших зборів або штрафів.»

А. Щодо прийнятності скарг за § 1 статті 2 та § 1 статті 4 Конвенції

14. Суд нагадує, що він вже відхилив подібні скарги, заявлені заявниками у справах щодо невиконання судових рішень (див. *Сокур проти України* (ухвала), заява № 29432/02, від 26 листопада 2002 року; рішення *Василенков проти України*, заява № 19872/02, §§ 18-20, від 3 травня 2005 року). Суд не вбачає жодних підстав для іншого висновку у цьому випадку. Звідси випливає, що ця частина заяви є явно необґрунтованою та має бути відхилена відповідно до § 3 та § 4 статті 35 Конвенції.

В. Щодо прийнятності скарг за § 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Протоколу № 1

15. У своїх заявах від 16 лютого 2004 року, Уряд не висловив попередніх зауважень. У факсовому повідомленні від 19 травня 2004 року Уряд поінформував Суд про те, що судові рішення на користь заявника було виконано у повному обсязі. Уряд зауважив, що через це заявник не може мати статусу жертви в сенсі статті 34 Конвенції, а також, що ця частина заяви має бути відхилена, як несумісна з положеннями Конвенції у сенсі § 3 статті 35 відповідно до правила *ratione personae*.

16. Суд нагадує про свою позицію, що була висловлена у багатьох рішеннях проти України, відповідно до якої заявник може вважати себе жертвою порушення своїх прав, гарантованих Конвенцією з огляду на строк виконання судового рішення, винесеного на його користь (див. наприклад, вищезгадані рішення *Ромашов*, § 27; *Войтенко проти України*, заява № 18966/02, § 35, від 29 червня 2004 року). Таким чином, Суд відхиляє зауваження Уряду.

17. Отже, Суд встановив, що ця частина заяви не є явно необґрунтованою у сенсі § 3 статті 35 Конвенції. Окрім того, Суд зауважує, що він не виявив жодної іншої причини неприйнятності заяви. Отже, доречно визнати заяву прийнятною.

II. ЩОДО СТВЕРДЖУВАНОВОГО ПОРУШЕННЯ § 1 СТАТТІ 6 КОНВЕНЦІЇ ТА СТАТТІ 1 ПРОТОКОЛУ № 1

18. У своїх зауваженнях. Уряд висунув ті самі аргументи, що й у справах *Ромашова*, *Войтенко*, та *Сокура*, що мали на меті довести відсутність порушення § 1 статті 6 Конвенції (див. вищезгадані рішення *Ромашов*, § 37, *Войтенко*, § 37; *Сокур* проти *України*, заява № 29439/02, § 28, від 26 квітня 2005 року; *Кацюк* проти *України*, заява № 58928/00, §§ 50 та 56, від 5 квітня 2005 року).

19. Заявник не погодився з твердженнями Уряду.

20. Суд передусім нагадує, що орган державної влади не може посилалися на відсутність коштів для виплати боргу, що ґрунтується на судовому рішенні та, що значна затримка виконання судового рішення порушує право, яке захищено статтею 1 Протоколу № 1 (див. *Бурдов* проти *Росії*, заява № 59498/00, §§ 35 та 40, ЄСПЛ 2002-III). Звідси випливає, що не вживаючи впродовж приблизно двох років і трьох місяців заходів, необхідних для виконання остаточного судового рішення у цій справі, українські органи влади частково порушили положення § 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Протоколу № 1.

21. Цього достатньо Суду, щоб зробити висновок про те, що § 1 статті 6 та статтю 1 Протоколу № 1 не було дотримано у цьому випадку.

III. ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

22. Відповідно до статті 41 Конвенції,

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, то Суд у разі необхідності надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію.»

A. Шкода

23. Суд підкреслює, що відповідно до статті 60 Регламенту Суду, будь-яка вимога щодо справедливої сатисфакції має бути подана з детальним переліком претензій, а також у письмовому вигляді та супроводжуватися підтверджуючими документами «без яких Суд може відхилити вимогу повністю або частково».

24. У своїх зауваженнях, заявник вимагав суму в розмірі 55 євро, що дорівнює несплаченій сумі відповідно до судового рішення,

винесеного на його користь. Нагадуючи про негативні наслідки інфляції на суму, присуджену цим судовим рішенням, заявник вимагає суму в розмірі 262 євро для відшкодування матеріальної шкоди, а також суму в розмірі 6 000 євро для відшкодування зазваної ним моральної шкоди.

25. Уряд зауважує, що заявник не надав документальних підтверджень своїх вимог. Він вважає, що вимоги щодо моральної шкоди є надмірними і, що можливе визнання порушення буде достатньою моральною сатисфакцією.

26. Стосовно матеріальної шкоди за тривалість невиконання судового рішення, Суд визнає, що заявник зазнав через це певної шкоди внаслідок інфляції. Суд вважає суму надмірною, яку вимагає заявник за моральну шкоду (див. рішення *Ernestina Zullo* проти *Італії*, заява № 64897/01, § 26, від 10 листопада 2004 року). Суд на засадах справедливості та відповідно до статті 41 присуджує заявнику суму в розмірі 1 080 євро за всю зазвану шкоду.

В. Судові витрати

27. Заявник не сформулював жодних вимог з цього приводу.

С. Пеня

28. Суд вважає за доцільне призначити пеню на підставі граничної позичкової ставки Європейського Центрального Банку, до якої мають бути додані три відсотки.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ, СУД ОДНОГОЛОСНО,

1. *Оголошує* заяву прийнятною щодо скарг за § 1 статті 6 Конвенції та статтею 1 Протоколу № 1 та непринятною щодо іншого;
2. *Вирішує*, що відбулося порушення § 1 статті 6 Конвенції;
3. *Вирішує*, що відбулося порушення статті 1 Протоколу № 1 ;
4. *Вирішує*,
 - а) що держава-відповідач має сплатити заявнику впродовж трьох місяців від дати, коли це рішення стане остаточним відповідно до § 2 статті 44 Конвенції, суму в розмірі 1 080 євро (тисяча вісімдесят євро) за матеріальну й моральну шкоду Ці суми мають бути конвертовані в національну валюту за курсом на дату сплати, враховуючи будь-який податок, що може бути утриманий із заявника;

b) у випадку невиконання чи несвоєчасної виплати державою-відповідачем належної суми, на неї нараховуватиметься пеня, яка дорівнює граничній позичковій ставці Європейського Центрального Банку плюс три відсотки, з часу, коли закінчиться вищезгаданий тримісячний строк, і до моменту повного розрахунку;

5. *Відхиляє* інші вимоги щодо справедливої сатисфакції.

Вчинено французькою та повідомлено письмово 4 жовтня 2005 року відповідно до §§ 2 та 3 правила 77 Регламенту Суду.

С. Долле
секретар

Ж.-П. Коста
Голова